

Stockholm, 25 november 2024

Utrikesdepartementet
ud.remissvar@regeringskansliet.se
ud.p@gov.se

Dnr: UD2024/08091

Remissyttrande

Bättre förutsättningar för utsänd statlig personal

Sammanfattning

Promemorian "Ds 2024:9: Bättre förutsättningar för utsänd statlig personal" innehåller flera förslag som syftar till att förbättra villkoren för statligt utsänd personal och deras familjemedlemmar, bland annat genom skattefrihet för nödvändiga vaccinationer och utökad tillgång till vård.

Utredningen bedömer att arbetsgivarna skulle påverkas positivt av regler som utökar tillgången till svensk hälso- och sjukvård och tandvård för utsänd statlig personal, men föreslår ändå en begränsning av vilka som ska omfattas.

I promemorian lyfts också problem som drabbar medföljande partner med annat medborgarskap både vad gäller processen för uppehållstillstånd i Sverige och svenskt medborgarskap, men också de utmaningar som medföljande partner upplever under utlandsvistelsen i form av bland annat arbetsmöjligheter och integration.

Kommentar

Svenskar i Världen är totalt sett positiva till de förslag som presenteras och som syftar till att bättre stödja utsänd statlig personal. Samtidigt vill vi lyfta fram några aspekter som bör beaktas.

Statligt anställd personal, samt deras familjemedlemmar, som posteras utomlands avregistreras inte från folkbokföringen. Motsvarande gäller inte för personer som arbetar i utlandet för EU eller inom FN, Nato eller annan mellanstatlig organisation då de typiskt sett inte längre ska vara folkbokförda i Sverige. En konsekvens av detta är att inte längre kunna förnya det svenska körkortet, något som drabbar alla utskrivna svenskar. I detta sammanhang vill vi specifikt lyfta problematiken för FN-anställda.

FN-anställda arbetar ofta i länder där rättsstatens principer inte efterlevs, där det som utlänning inte är juridiskt möjligt att erhålla lokalt körkort, eller där det inte är tillrådligt eller praktiskt för dem att på egen hand ansöka om lokalt körkort. För FN-tjänstgöring är det ett grundläggande krav på körkortsbehörighet och att de likt personal inom den svenska utrikesförvaltningen regelbundet ska flytta mellan länder. Svenskar i Världen anser därför att denna aspekt bör föras in i arbetet med att ta fram bättre förutsättningar för utsänd statlig personal.

Svenskar i Världen instämmer i behovet av en översyn av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI). Vi anser att SGI:n för medföljande partner bör vara vilande på samma nivå som när personen var i sysselsättning i Sverige. Medföljande som inte arbetar under utlandsvistelsen riskerar att förlora sin SGI om de inte är försäkrade genom annan sysselsättning i Sverige. Detta är en stor utmaning för medföljande och bidrar till försvårandet av rekrytering av personal till utlandstjänstgöring.

Vi bekräftar beskrivningen av den utmaning som medföljande familjemedlemmar ofta erfar genom svårigheter att ha en självständig försörjning under utlandsvistelsen och problem med arbetsbaserade förmåner under och efter utsändningen. Att familjemedlemmar som följer med utomlands kan uppleva utmaningar kring skolgång och integration i nya miljöer är bekant materia för oss. Ett medskick är att Svenskar i Världen har möjlighet att via vårt skraddarsydda program stötta medföljande genom att ge dem en egen roll att fylla under utlandsvistelsen och hjälpa dem att få in en fot på arbetsmarknaden vid hemkomst.

Cecilia Borglin

Generalsekreterare, Svenskar i Världen